

ABSTRACT conferenza SALONICCO

SALONICCO, Museo Archeologico

Maria Chiara Monaco

Metaponto, la città dei filosofi: nuovi dati dagli scavi delle residenze private

La conferenza presenterà rapidamente la colonia achea di Metaponto e il suo territorio, illustrandone le peculiarità e facendo cenno alle numerose questioni storiche e archeologiche ancora aperte. In particolare, si sottolineerà il forte legame che, a partire dall'ultimo decennio del VI secolo a.C. e per tutta l'età classica, contraddistinse Metaponto come sede privilegiata della predicazione di Pitagora e dei suoi seguaci. Infine verranno presentati i nuovi risultati del progetto "Abitare a Metaponto" che la Scuola di Specializzazione in Beni Archeologici dell'Università degli Studi della Basilicata, con sede a Matera, porta avanti dal 2021. Tale progetto, finalizzato a colmare una importante lacuna della nostra conoscenza dell'antica città, risponde ad un desideratum che gli archeologi avevano espresso già alla fine degli anni '90 del secolo passato. Per la prima volta vengono ora sistematicamente esplorate le residenze private dell'antica Metaponto offrendo un nuovo ed inedito spaccato della vita sociale dell'antica città della Magna Grecia.

Μεταπόντιο, πόλη των φιλοσόφων: νέα ερευνητικά δεδομένα από τις ανασκαφές των ιδιωτικών κατοικιών

Στη διάλεξη θα παρουσιαστεί συνοπτικά η αρχαϊκή αποικία του Μεταποντίου και η επικράτειά της, αναδεικνύοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της και θίγοντας τα πολυάριθμα ιστορικά και αρχαιολογικά ζητήματα της έρευνας που παραμένουν ακόμη ανοιχτά. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στον ισχυρό δεσμό που, από την τελευταία δεκαετία του 6ου αιώνα π.Χ. και σε όλη τη διάρκεια της κλασικής εποχής, κατέστησε το Μεταπόντιο κατεξοχήν τόπο διδασκαλίας και δράσης του Πυθαγόρα και των οπαδών του.

Τέλος, θα παρουσιαστούν τα τελευταία αποτελέσματα του ερευνητικού προγράμματος «Κατοικώντας στο Μεταπόντιο», το οποίο η Σχολή Ειδικευσης στην Αρχαιολογία του Πανεπιστημίου της Βασιλικάτας, με έδρα τη Ματέρα, υλοποιεί από το 2021. Το πρόγραμμα αυτό, στοχεύει στην κάλυψη ένα σημαντικού κενού στη γνώση μας για την αρχαία πόλη, ανταποκρινόμενο σε ένα αίτημα που οι αρχαιολόγοι είχαν ήδη εκφράσει από τα τέλη της δεκαετίας του 1990. Για πρώτη φορά διερευνώνται συστηματικά οι ιδιωτικές κατοικίες του αρχαίου Μεταποντίου, προσφέροντας μια νέα οπτική της κοινωνικής ζωής μιας από τις σημαντικότερες πόλεις της Μεγάλης Ελλάδας.